

POROZMAWIAJ Z NOTARIUSZEM O...

majątku rodziny i jego bezpieczeństwie

*Wspólność majątkowa
majątek osobisty
umowy majątkowe małżeńskie*

KRAJOWA RADA NOTARIALNA

WSPÓLNOŚĆ MAJĄTKOWA MAJĄTEK OSOBISTY UMOWY MAJĄTKOWE MAŁŻEŃSKIE

Wiele osób, podejmując decyzję o zawarciu związku małżeńskiego, zastanawia się, co będzie się działo z ich dotychczasowym majątkiem.

Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego regulują zasady dotyczące stosunków majątkowych małżeńskich, określają, jakie przedmioty majątkowe stanowią majątek osobisty małżonków oraz jaki rodzaj umowy mogą małżonkowie lub przyszli małżonkowie zawrzeć, aby zmienić zasady, które będą obowiązywały w ich małżeństwie w zakresie stosunków majątkowych.

I. Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy prawa wspólność majątkowa obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. Przedmioty majątkowe tak nabyte stanowią majątek wspólny małżonków. Do majątku wspólnego małżonków należą w szczególności:

- 1) pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków,
- 2) dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków,
- 3) środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

II. Wspólność majątkowa powstała z chwilą zawarcia małżeństwa obowiązuje przez cały czas jego trwania. Wcześniejsze jej ustanie może nastąpić jedynie w razie:

- 1) zawarcia przez małżonków umowy, którą wspólność ustawową rozszerzą lub ograniczą albo ustanowią rozdzielność majątkową lub rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków – z chwilą zawarcia umowy lub z chwilą w niej oznaczoną,
- 2) ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej – z chwilą oznaczoną w wyroku,

- 3) ubezwłasnowolnienia jednego z małżonków – z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o ubezwłasnowolnieniu,
- 4) ogłoszenia upadłości jednego z małżonków – z chwilą ogłoszenia upadłości,
- 5) orzeczenia separacji – z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia o separacji.

Uwaga! Umowę majątkową małżeńską można zawrzeć przed zawarciem związku małżeńskiego.

III. Przepisy Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego zawierają wyczerpujące wyliczenie przedmiotów majątkowych, które w ustroju wspólności nie wchodzą w skład majątku wspólnego małżonków, lecz należą do ich majątków osobistych. Kryteria, które zdecydowały o zaliczeniu poszczególnych przedmiotów do majątku osobistego każdego z małżonków, nie są jednolite. W zasadzie są to: sposób nabycia, przeznaczenie lub charakter tych przedmiotów.

Do majątku osobistego każdego z małżonków należą:

- 1) przedmioty majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności majątkowej,
- 2) przedmioty majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę, chyba że spadkodawca lub darczyńca inaczej postanowił,

Przykład: Jan i Maria Kowalscy są małżeństwem. Rodzice Marii Kowalskiej dokonali darowizny mieszkania dla córki Marii i zięcia Jana, zastrzegając, że przedmiot darowizny wejdzie w skład majątku wspólnego obdarowanych; wówczas z chwilą przyjęcia takiej darowizny mieszkanie będzie należało do ich majątku wspólnego.

- 3) prawa majątkowe wynikające ze wspólności łącznej podlegającej odrębnym przepisom,
- 4) przedmioty majątkowe służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb jednego z małżonków,
- 5) prawa niezbywalne, które mogą przysługiwać tylko jednej osobie,

Przykład: Osobisty majątek każdego z małżonków stanowią takie prawa niezbywalne, jak np. służebności osobiste, przysługujące jednemu z małżonków użytkowanie czy prawo dożywocia.

- 6) przedmioty uzyskane z tytułu odszkodowania za uszkodzenie ciała lub wywołanie rozstroju zdrowia albo z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; nie dotyczy

to jednak renty należnej poszkodowanemu małżonkowi z powodu całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej albo z powodu zwiększenia się jego potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość,

7) wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków,

Uwaga! Pobrane w czasie trwania wspólności ustawowej wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków wchodzi w skład ich majątku wspólnego, natomiast wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków stanowią jego majątek osobisty.

8) przedmioty majątkowe uzyskane z tytułu nagrody za osobiste osiągnięcia jednego z małżonków,

9) prawa autorskie i prawa pokrewne, prawa własności przemysłowej oraz inne prawa twórcy,

10) przedmioty majątkowe nabyte w zamian za składniki majątku osobistego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.

Przy wszystkich umowach i innych czynnościach notarialnych notariusz zawsze udzieli wyczerpujących informacji.

www.krn.org.pl